

4 Kompost og husdyrgjødsel

Tilførsel av kompost eller fast husdyrgjødsel har en karbonbindende effekt i tillegg til gjødseleffekten. Det organiske materiale er i forskjellige faser av nedbryting og med ulike C/N forhold. Dette vil påvirke nedbrytningstida i jorda og bindingen av karbon.

For å oppnå en karbonbindingseffekt må tilførsel av gjødsel og kompost komme i tillegg til andre tiltak. Det er hensiktsmessig å tilføre kompost eller husdyrgjødsel på arealer med lavt moldinnhold. Det gir størst effekt på jordstrukturen og Jordas evne til å holde på næringsstoffer og vann. Når jorda gir god plantevekst, kan jorda også binde mer karbon. Flytting av organisk materiale bør gå fra arealer med overskudd av mold og plantenæring til arealer med underskudd. Økt etterspørsel etter gjødsel og kompost kan føre til bedre utnyttelse og bedre tilpasninger når det bygges gjødsellager.

Potensiale for karbonbinding

Teoretisk sett kan tilførsel av kompost og husdyrgjødsel øke moldinnholdet raskt og i stor skala. Økningen er avhengig av kvaliteten (C/N-forholdet) og mengden som tilføres. Flere internasjonale studier, med et gjennomsnitt på 18 års oppfølgingsstid, viser at når man tilfører husdyrgjødsel av god kvalitet bindes 12% av karbonet i jorda.

Det betyr at dersom man tilfører 5 tonn stabil tørrgjødsel (med 25% tørrstoff og 0,5kg karbon/kg tørrstoff) blir det tilført i alt 62,5 kg karbon/daa. 7,5 kg av dette karbonet bindes i jorda og det tilsvarer 27,5 kg CO₂/daa.

Kostnad og nytte

Næringsverdien av komposten eller husdyrgjødsel må være med når du skal vurdere økonomien i tiltaket. Det er relativt høye kostnader knyttet til gjødsellager, komposteringsprosess og til utstyr og arbeid med å spre det. Kanskje er det mulig å samarbeide med kollegaer som har husdyr, kompost eller en biogassproduzent i nærmiljøet. Hvis din gård har overskudd av for eksempel flis eller halm, som kan brukes som strø hos naboen, kan kanskje du få næringsrik talle i retur.

Å aktivere jordlivet

En fruktdyrker i Zeeland provinsen i Nederland med leirjord forteller:

“Her har jorda forandret seg etter at jeg begynte å tilføre kompost og husdyrgjødsel av god kvalitet. Nå er jordlivet i sving og vi har fått bedre regulering av vann i jorda.”

